

شورای نگهبان

قائم مقام دیر

جمهوری اسلامی ایران
بسم تعالیٰ

۹۹/۱۰/۱۸۳۶۸

۹۹/۳/۲۶

نامه

تاریخ

سوت

طبقه‌بندی

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۹۹/۱۰/۱۷۶۸۸ و پیرو نامه شماره ۹۹/۱۰/۲/۳۱ مورخ ۲۲۵/۹۳۵۴؛

طرح الزام به ثبت رسمی معاملات اموال غیرمنقول

تصویب جلسه مورخ سی و یکم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و نود و نه مجلس شورای اسلامی در جلسه مورخ ۱۳۹۹/۰۳/۲۲ شورای نگهبان مورد بحث و بررسی قرار گرفت که به شرح زیر اعلام نظر می‌گردد:

۱_ در ماده ۱،

۱_۱_ پذیرفته نشدن عقود، معاملات و مالکیت به ثبت نرسیده در محاکم، خلاف موازین شرع شناخته شد همچنین اطلاق پذیرفته نشدن عقود، معاملات و مالکیت به ثبت نرسیده در ادارات، خلاف موازین شرع شناخته شد.

۱_۲_ اطلاق این امر که منحصرآ استناد رسمی مثبت مالکیت باشد، خلاف موازین شرع شناخته شد.

۳_۱_ تبصره ۱، مبنیاً بر ایرادات صدر ماده، خلاف موازین شرع شناخته شد.

۴_۱_ تبصره ۲، از آنجا که مشخص نیست با توجه به الزام به ثبت وکالت، در صورت عدم ثبت رسمی، وکالت مذبور نزد مراجع ذی‌ربط پذیرفته می‌شود یا خیر ابهام دارد، پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۲_ در ماده ۳،

۱_۱_ راه اندازی سامانه مذکور با توجه به بار مالی آن، مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی شناخته شد.

۱_۲_ واگذاری تعیین تعریف دفاتر استناد رسمی به رئیس قوه قضائیه بدون تعیین ضابطه، مغایر اصل ۸۵ قانون اساسی شناخته شد.

۱_۳_ واگذاری تعیین تکلیف امور خارج از قوه قضائیه همچون تعیین تعریف دلالان، مشاوران و بنگاه‌های معاملات ملکی به آین نامه مصوب رئیس قوه قضائیه مغایر اصل ۱۳۸ قانون اساسی شناخته شد.

۳_ در تبصره ۲ ماده ۴، تعیین تعریف حق الزحمه سردفتر جهت انجام وظایف مذکور توسط رئیس سازمان، مغایر اصل ۱۳۸ قانون اساسی شناخته شد.

شورای نگهبان

قائم مقام دبیر

جمهوری اسلامی ایران

بس تعالی

۹۹/۱۰/۱۸۳۶۸

۹۹/۳/۲۶

نامه

تاریخ

پوست

طبیعت

۴_ ماده ۵، از این جهت که مشخص نیست بدھی مذکور در این ماده مربوط به شخص واگذار کننده ملک است یا دیگران ابهام دارد، پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۵_ در ماده ۷، از این جهت که تصریح نشده است که آیا حساب‌های مذکور، حساب‌های نزد خزانه کل کشور می‌باشد یا خیر ابهام دارد، پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۶_ در ماده ۸،

۱_ ۶_ غیرقابل استناد بودن آرا یا تصمیمات مراجع قضایی در مقابل اشخاص ثالث، مغایر اصل ۱۵۸ قانون اساسی شناخته شد و اطلاق آن نسبت به مواردی که منجر به تضییع حقوق مردم می‌شود، خلاف موازین شرع شناخته شد.

۲_ حکم ذیل ماده ۸، از جهت نامشخص بودن شمول حکم متخلّف نسبت به موارد غیرعمد و همچنین میزان مسئولیت وی در صورت وجود اسباب متعدد ابهام دارد، پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۷_ ماده ۹،

۱_ ۷_ مبنیاً بر ایرادات مذکور در صدر ماده ۱، خلاف موازین شرع شناخته شد.

۲_ حکم ذیل ماده در خصوص مسئولیت مأموران یا قضاة در صورت ورود خسارت به دارندگان یا ذی‌نفعان استناد رسمی در اثر تخلف ایشان، از جهت نامشخص بودن شمول حکم متخلّف نسبت به موارد غیرعمد و همچنین میزان مسئولیت وی در صورت وجود اسباب متعدد ابهام دارد، پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۸_ در ماده ۱۰،

۱_ ۸_ ماده و تبصره‌های ۴، ۶ و ۷، مبنیاً بر ایرادات مذکور در صدر ماده ۱، خلاف موازین شرع شناخته شد.

۲_ در تبصره ۲، در صورت تعیین وضعیت مالکیت و صدور سند رسمی، محروم کردن مالکان یا ذی‌نفعان یک مال غیرمنقول از امکان انتقال آن ملک به اشخاص ثالث تا پایان مواعده مذکور، خلاف موازین شرع شناخته شد.

۳_ ذیل تبصره ۲، مقصود از «پامدهای مربوط الزمام اجرای این قانون» ابهام دارد، پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۴_ تبصره ۳ این ماده، مبنیاً بر ایراد شرعاً مذکور در خصوص تبصره ۲، خلاف موازین شرع شناخته شد.

۵_ در تبصره ۷، منظور از «دستگاه‌های اجرایی عضو مدیریت بحران» ابهام دارد، پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۶_ ماده ۱۱ ،

۷_ مبنیاً بر ایرادات مذکور در صدر ماده ۱، خلاف موازین شرع شناخته شد.

۸_ در جرم انگاری تنظیم معاملات بر اساس سند عادی با وساطت دلالان، مشاوران املاک و متصدیان بنگاه‌های معاملات ملکی، تناسب میان جرم و مجازات وجود ندارد و درنتیجه خلاف موازین شرع شناخته شد.

۹_ از این جهت که مشخص نیست آیا مشاوران املاک و متصدیان بنگاه‌های معاملات ملکی از مصاديق دلالان بوده یا عنوان مستقلی می‌باشند ابهام دارد، پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۱۰_ ماده ۱۳ ،

۱۱_ اطلاق حکم مندرج در صدر این ماده، در مواردی که ابطال معامله ناشی از تقلب و تبانی و مانند آن نیست، خلاف موازین شرع شناخته شد.

۱۲_ اطلاق الزام به یمه کردن معاملات رسمی، خلاف موازین شرع شناخته شد.

۱۳_ در ماده ۱۷، تصویب آئین‌نامه اجرایی این قانون توسط رئیس قوه قضائیه، با توجه به وجود احکام و موضوعات مختلف اجرایی و غیرقضائی، مغایر اصل ۱۳۸ قانون اساسی شناخته شد.

تفصیل

با توجه به این که به موجب ماده ۶، در مواردی به جواز انتقال ملک و تنظیم سند رسمی بدون پاسخ استعلام دستگاه‌های اجرایی مسئول، حکم کرده است و این امر می‌تواند به ایجاد زمینه تبازی و فساد در این امر منجر شود، شایسته است همچون بسیاری از قوانین دیگر، ضمن بیان اصل حکم، برای عدم پاسخ به استعلام در مهلت مقرر توسط مقامات و کارمندان مسئول، مجازات‌های مناسبی در نظر گرفته شود.

عیا سعیی کد خدایی